

ansvar för människans frihet

Socialdemokraterna
FRÅMTIDSPARTIET I NACKA

Innehållsförteckning

Särskilda beslut	3
Mål och budget – innehåll och upplägg.....	10
Socialdemokraternas inledning	12
Sammanställning.....	14
Kommunstyrelsen	15
Arbets- och företagsnämnden	18
Fritidsnämnden.....	20
Kulturnämnden.....	23
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	25
Natur- och trafiknämnden	27
Socialnämnden.....	31
Utbildningsnämnden.....	34
Äldrenämnden	37
Överförmyndarnämnden.....	39

Särskilda beslut

I de förslag till beslut där det hänvisas till bilagor är det till bilagor i majoritetens budgetförslag som avses.

Övergripande

1. Skattesatsen för år 2016 fastställs till 18:73 (2 öre avser skatteväxling med Stockholms läns landsting avseende övertagande av hemsjukvård inom daglig verksamhet och särskilda boendeformer enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade).
2. Kommunfullmäktige fastställer ambition och övergripande mål för kommunen enligt avsnitt Förbättrad styrning när Nacka växer.
3. Partierna i fullmäktige erhåller grundstöd för kanslistöd och politiska sekreterare, enligt bilaga 3 och månadsarvode till kommunal-/oppositionsråd fastställs enligt bilaga 3.
4. Arvoden till förtroendevalda, såväl sammanträdesarvoden som fasta årsarvoden, fastställs enligt bilaga 4.
5. Kommunfullmäktige beslutar att bestämmelsen § 9 i reglerna om ersättningar till förtroendevalda om att sammanträdesarvode betalas för längst tre timmar, även om sammanträdet pågår under längre tid, inte gäller kommunfullmäktiges sammanträden.
6. Kommunfullmäktige fastställer internräntan till 2,8 procent, förutom för VA- respektive avfallsverksamheten där den fastställs till 3,8 procent ("affärsverksamheterna").
7. Kommunfullmäktige fastställer personalomkostnadspålägg enligt bilaga 5.
8. Kommunfullmäktige fastställer kravet på utdelning och ränta från Nacka Energi AB till 24 miljoner kronor. Nacka stadshus AB ska utbetala dessa till kommunen.
9. Kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt kommunstyrelsen att under 2016 återkomma med förslag till hur utdelningen från Nacka Energi AB ska utformas kommande år.
10. Kommunfullmäktige fastställer den rörliga kostnadsräntan på det kapital upp till och med 55 miljoner kronor som Nacka energi AB lånar av kommunen, till motsvarande vad kommunen betalar i ränta på checkkrediten.
11. Kommunfullmäktige fastställer den rörliga kostnadsräntan på det kapital upp till och med 15 miljoner kronor som Nysätra Fastighets AB lånar av kommunen, till motsvarande vad kommunen betalar i ränta på checkkrediten.
12. Kommunfullmäktige fastställer den rörliga kostnadsräntan på det kapital upp till och med 70 miljoner kronor, som Nacka stadshus AB lånar av kommunen, till motsvarande vad kommunen betalar i ränta på checkkrediten.
13. Kommunfullmäktige fastställer den rörliga kostnadsräntan på det kapital från 71 miljoner kronor upp till 163 miljoner kronor, varav 90 miljoner kronor är räntebärande, som Nacka stadshus AB lånar av kommunen, till marknadsmässig ränta.
14. Kommunfullmäktige fastställer finansiella målnivåer enligt figur Finansiella mål i avsnittet Förbättrad styrning när Nacka växer inklusive justering nedan på lånetak enligt punkt 15.
15. Kommunfullmäktige fastställer ett tak för lån (utöver checkkredit) på 2 miljarder kronor år 2016.

16. Kommunfullmäktige beslutar om följande tillägg i § 10 första stycket reglementet med gemensamma bestämmelser för den politiska organisationen: Parafering av avtalsunderlag görs av ansvarig tjänsteman.
17. Kommunfullmäktige beslutar att § 11 och § 15 i kommunstyrelsens reglemente ändras så att "rådet för frågor kring funktionsnedsättning" byter namn till "tillgänglighetsrådet".
18. Kommunfullmäktige antar Program för utförare i enlighet med stadsledningskontorets förslag i bilaga 6.
19. Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att delegera till resultatenhetschef, att fastställa avgifter för egen fritidsklubbsverksamhet för elever skolår 4-6.

Kommunstyrelsen

20. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och investeringar för kommunstyrelsens ansvarsområden för 2016 enligt avsnitt Nämndernas mål och budget, kommunstyrelsen.
21. Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att konsekvensutreda att ta bort hyrorna ur skolchecken så att skolchecken blir en pedagogisk check.
22. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att införa uppdaterad gränsdragningslista i interna hyreskontrakt per 1 maj 2016, huvudsakligen innebärande att yttre skötsel och snöröjning flyttas från hyresgästen till hyresvärden.
23. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att under 2016
  - a. bevaka att det i kommande exploateringsavtal och markanvisningar säkras lägenheter för sociala kontrakt och "första bostaden" för främst ungdomar, studenter och nyanlända,
  - b. återkomma med förslag på finansiering bestående av justering av skattenivå, lånenivå, samt inkomst från tomträttsavgäld för att klara kommande investeringar med en rimlig nivå på låneskulden, och med målsättning att behålla den kommunala marken i kommunal ägo.
  - c. göra en samlad markinventering och utarbeta en strategi för hur marken långsiktigt bör användas,
  - d. inventera golv och inomhusmiljön på förskolorna och ta fram en åtgärdsplan, inom ramen för en särskild satsning på en "giftfri förskola" och
  - e. bevaka att riktade statsbidrag följer finansieringsprincipen och att kostnader inte vältras över från staten till kommunen.
24. Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen "Återbetalning av och stopp för gatukostnadsersättningar" av Bosse Ståldal m.fl. (NL).
25. Kommunfullmäktige avslår förslag i motionen "Boende till överkomligt pris – ett måste för en socialt hållbar stad" av Sydney Holm (MP). Kommunfullmäktige noterar därvid att arbetet med att få fram hyresrätter ingår som en naturlig del av arbetet med Nackas stadsutveckling.
26. Kommunfullmäktige noterar att det pågår ett arbete med att ta fram lämpliga platser för tillfälliga boenden för flyktingar i hela kommunen, inte bara på västra Sicklaön.

Motionerna "Tillfälliga flyktningbostäder – ett moraliskt ansvar för kommunen" av Sidney Holm m fl (MP) och "Bygg boenden för nyanlända" av Khashayar Farmanbar m fl (S) anses därmed bifallna och föranleder ingen ytterligare åtgärd.

27. Kommunfullmäktige avslår motionen "Buskort till ungdomar under sommarlovet" av Lisskulla Zayane (MP) med hänvisning till att det är landstinget och SL som ansvarar för kollektivtrafiken.
28. Kommunfullmäktige noterar att kommunen är öppen för innovativa idéer och ska kunna vara möjliggörare för bra förslag som initieras av olika delar av civilsamhället. Kommunen ska också vara öppen för att odling kan ske under enkla former på kommunal mark. Förslaget om integrationsprojekt med stadsodling avslås. Motionen "Stadsodling för integration och sociala möten" av Sidney Holm och Louise Ollivier (MP) är därmed färdigbehandlad.
29. Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att införa en kvalitetsprocess.
30. Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att påbörja införandet av Vita jobbmodellen.
31. Kommunfullmäktige beslutar att utöka potten för generell löne- och priskompensation med 22 mnkr.
32. Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att upplåta den största delen av kommunalt ägd mark med tomträttsavtal.
33. Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att utreda uppstart av ett kommunalt bostadsbolag.
34. Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att implementera barnrättscertifiering.

Arbets- och företagsnämnden

35. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget för arbets- och företagsnämnden för 2016 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, arbets- och företagsnämnden.
36. Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp enligt bilaga 1, tabell 23-25.
37. Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att ta initiativet till att etablera ett regionalt innovationscentrum.
38. Kommunfullmäktige uppdrar åt arbets- och företagsnämnden att utforma en sommarjobscheck.
39. Kommunfullmäktige uppdrar åt arbets- och företagsnämnden att avskaffa systemet med jobbcoacher.
40. Kommunfullmäktige uppdrar åt arbets- och företagsnämnden att stödja civilsamhället i sitt arbete för nyanlända.

Fritidsnämnden

41. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och investeringsbudget för fritidsnämnden för 2016 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, fritidsnämnden.
42. Kommunfullmäktige fastställer avgifter enligt bilaga 1, tabell 26.

43. Fritidsnämnden bemyndigas att fastställa avgifter för nyttjande av kommunens idrotts- och fritidsanläggningar.
44. Kommunfullmäktige uppdrar åt fritidsnämnden att tillsammans med arbets- och företagsnämnden utforma stöd till föreningar som vill bistå med integrationsfrämjande åtgärder.
45. Kommunfullmäktige uppdrar åt fritidsnämnden att ge kommunens föreningar och fritidsgårdar medel att söka för att köpa idrottsutrustning.
46. Kommunfullmäktige uppdrar åt fritidsnämnden att öka bidrag till föreningars skötsel av skidspår.
47. Kommunfullmäktige uppdrar åt fritidsnämnden att utreda ökad kapacitet för ridsporten i Nacka.
48. Kommunfullmäktige uppdrar åt fritidsnämnden att utöka antalet kolloplatser.

Kulturnämnden

49. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget för kulturnämnden för 2016 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, kulturnämnden.
50. Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp och avgifter enligt bilaga 1, tabell 5.
51. Kommunfullmäktige fastställer kulturpengen för 2016 till 278 kronor per år.
52. Kulturnämnden bemyndigas att fastställa övriga avgifter för nyttjande av verksamheter inom nämndens ansvarsområde.
53. Kommunfullmäktige bemyndigar kulturnämnden att teckna avtal för drift och underhåll med respektive lokalförvaltande organisation avseende kultur- och samlingslokaler.
54. Kommunfullmäktige uppdrar åt kulturnämnden att ge kulturskolorna i uppdrag att erbjuda spelutveckling.
55. Kommunfullmäktige uppdrar åt kulturnämnden att fritidshemmen får uppdraget att tillsammans med Nackas kulturskolor se till att varje inskrivet barn får tillgång till kulturell utveckling inom ramen för fritidshemmets förutbetalda verksamhet.
56. Kommunfullmäktige uppdrar åt kulturnämnden att ge kulturskolorna i uppdrag att undervisa i entreprenörskap och arbetslivsorientering.
57. Kommunfullmäktige uppdrar åt kulturnämnden att ta fram en förstudie för att etablera ett kulturcentrum.
58. Kommunfullmäktige uppdrar åt kulturnämnden att verka för att främja barns och ungas läslust tillsammans med utbildningsnämnden.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

59. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget för miljö- och stadsbyggnadsnämnden för 2016 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, miljö- och stadsbyggnadsnämnden.
60. Kommunfullmäktige fastställer ny taxa för planering, byggande, kartor och mättjänster enligt miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag.

61. Kommunfullmäktige fastställer ny taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens samt strålskyddslagens område samt lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning enligt miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag.
62. Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen "Boovägens kulturhistoriska miljö" av Christina Ståldal m.fl (NL). Flertalet av förslagen i motionen har redan hanterats i en process där detaljplanen redan vunnit laga kraft.

Natur- och trafiknämnden

63. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och investeringar för natur- och trafiknämnden för 2016 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, natur- och trafiknämnden.
64. Natur- och trafiknämnden får i uppdrag att se över möjligheterna att få statliga medel, t.ex. ur stadsmiljöavtalet, för investeringar som krävs för att kunna utöka pendelbåtstrafiken.
65. Kommunfullmäktige fastställer Avfallsverkets resultatbudget till 0 kronor och VA-verkets resultatbudget till 0 kronor.
66. Kommunfullmäktige beslutar om 2016 års VA-taxa enligt natur- och trafiknämndens förslag.
67. Kommunfullmäktige beslutar om avfallstaxa 2016 samt taxa för slam, latrin och fett 2016 enligt natur- och trafiknämndens förslag.
68. Kommunfullmäktige beslutar att tidsbegreppet "400 kr/månad eller 30 kr/dag" i tidigare beslutad boendeparkeringstaxa ändras till "400 kr/30 dagar eller 30 kr/dygn", i enlighet med natur- och trafiknämndens förslag.
69. Kommunfullmäktige beslutar om förändrade parkeringsanmärkningar (p-böter) enligt natur- och trafiknämndens förslag.
70. Kommunfullmäktige ger Natur- och trafiknämnden i uppdrag att utreda och återkomma med åtgärdsförslag på hur intentionerna i motionen "upprustning av Långsjöns naturreservat" av Martin Hellströmer m.fl. (S) ska genomföras. Motionen anses därmed bifallen.
71. Kommunfullmäktige noterar att arbete pågår om att se över upplysta motionsspår i några av kommunens större naturområden samt att natur- och trafiknämnden inom ramen för sitt löpande arbete kommer att undersöka och hantera förslagen i motionen "Belysning kring Långsjön" av Eric Myrin (SD). Motionen anses därmed färdigbehandlad.
72. Kommunfullmäktige uppdrar åt natur- och trafiknämnden att ta fram en plan för hur bilpooler på sikt bör byggas ut i hela Nacka.
73. Kommunfullmäktige beslutar om att boende i framtida Nacka stad ska ha promenadavstånd till närmsta mini-återvinningscentral.
74. Kommunfullmäktige uppdrar åt natur- och trafiknämnden att ta fram en plan för hur OSA-jobben inom park och natur ska bli fler.
75. Kommunfullmäktige uppdrar åt natur- och trafiknämnden att ta fram ett särskilt belysningsprogram inklusive ett långsiktigt åtgärdsprogram.

Socialnämnden

76. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget för socialnämnden för 2016 enligt avsnittet Nämndernas förslag, socialnämnden.
77. Kommunfullmäktige fastställer check- och ersättningsbelopp och avgifter enligt bilaga 1, tabell 8-22.
78. Kommunfullmäktige beslutar om ändringar av ansökningsavgift gällande tillfälliga serveringstillstånd vid mässor enligt socialnämndens förslag.
79. Kommunfullmäktige beslutar om ändring och höjning av taxa enligt alkohol-, tobaks-, lotterilagen och lagen om receptfria läkemedel enligt socialnämndens förslag.
80. Kommunfullmäktige uppdrar åt socialnämnden att starta en social investeringsfond.
81. Kommunfullmäktige uppdrar åt socialnämnden att utarbeta en strategi för att lösa hemlöshetsproblemet.
82. Kommunfullmäktige uppdrar åt socialnämnden att utarbeta årsvisa genomförandeplaner med mål och uppföljning för sociala boenden.
83. Kommunfullmäktige uppdrar åt socialnämnden att ta fram en handlingsplan med såväl förebyggande insatser som satsningar för ett bättre omhändertagande av dem som drabbas av våld i nära relationer.
84. Kommunfullmäktige uppdrar åt socialnämnden att ta fram en långsiktig personalförsörjningsstrategi med åtgärder som fler traineeplatser, mentorprogram och kompetenssatsningar samt anslår medel för att stärka handläggningen.
85. Kommunfullmäktige beslutar att socialnämnden tar över ansvaret för vårdnadsbidraget samt avskaffar det.

Utbildningsnämnden

86. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget för utbildningsnämnden för 2016 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, utbildningsnämnden.
87. Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp och avgifter enligt bilaga 1, tabell 1-4.
88. Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden i uppdrag att under 2016
  - a. se över checkarna för förskola, grundskola och fritidshem när det gäller antal nivåer och relationen mellan dem, i syfte att säkerställa att checkarna är optimalt utformade när det gäller ändamålsenlighet och effektivitet,
  - b. uppdatera den utbildningspolitiska strategin och
  - c. följa upp skolornas arbete med rörelse och motion.
89. Kommunfullmäktige bifaller motionen "Utökad fritidstid för barn i förskoleklass med föräldraledig förälder" av Maria Lähetkangas och Espen Bjordal (S).
90. Kommunfullmäktige uppdrar åt utbildningsnämnden att utarbeta en incitamentsmodell i samverkan med förskolornas huvudmän om att nyckeltal för personaltäthet och barngrupper ska vara uppfyllda för att förskolorna ska få full ersättning.

91. Kommunfullmäktige uppdrar åt utbildningsnämnden att utöka förskoletimmarna för barn till föräldrar som är arbetslösa eller föräldralediga till 30 timmar i veckan.
92. Kommunfullmäktige uppdrar åt utbildningsnämnden att starta arbetet med att införa giftfria förskolor.
93. Kommunfullmäktige uppdrar åt utbildningsnämnden att verka för att allergironder blir en självklar del av verksamheten i de skolor som finansieras med skolpeng.
94. Kommunfullmäktige uppdrar åt utbildningsnämnden att ta fram en incitamentsplan så att fritidshemmen uppmuntras till högre pedagogtätthet.
95. Kommunfullmäktige uppdrar åt utbildningsnämnden att följa upp och föreslå ändring av likvärdighetsmodellen för att få en bättre likvärdighetseffekt.
96. Vårnadsbidraget flyttas till socialnämnden, som avskaffar det.
97. Kommunfullmäktige uppdrar åt utbildningsnämnden att verka för att främja barns och ungas läslust tillsammans med kulturnämnden.

Äldrenämnden

98. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget för äldrenämnden för 2016 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, äldrenämnden.
99. Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp enligt bilaga 1, tabell 6, 7, 9 och 10.
100. Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp för hemtjänst enligt avsnitt Nämndernas mål och budget, äldrenämnden.
101. Kommunfullmäktige beslutar om höjning av avgift för matlådor enligt äldrenämndens förslag.
102. Kommunfullmäktige beslutar om höjning av avgiften för trygghetslarm enligt äldrenämndens förslag.
103. Kommunfullmäktige ger äldrenämnden i uppdrag att, i samverkan med exploaterings- och fastighetsansvariga, stimulera tillkomsten av trygghetsboenden med varierande upplåtelseformer i olika delar av kommunen.
104. Kommunfullmäktige uppdrar åt äldrenämnden att utforma en äldreomsorgsplan.
105. Kommunfullmäktige uppdrar åt äldrenämnden att skriva in kollektivavtalsliknande villkor för hemtjänstpersonal som ett krav för att kunna verka som hemtjänstutförare.
106. Kommunfullmäktige uppdrar åt äldrenämnden att öka stödet till pensionärsorganisationer.
107. Kommunfullmäktige uppdrar åt äldrenämnden att utforma en anordningspeng för anordnare att söka för särskilda projekt och insatser.

Överförmyndarnämnden

108. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget för överförmyndarnämnden för 2016 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, överförmyndarnämnden.
109. Kommunfullmäktige uppdrar åt överförmyndarnämnden att utforma riktlinjer för säkerställande av kvaliteten för gode mäns och förvaltares arbete.

Mål och budget – innehåll och upplägg

Mål och budget är kommunens huvudsakliga verktyg för planering och styrning av kommunen och dess verksamheter. I mål och budget fastställs övergripande mål för kommunen, strategiska mål för nämnderna, skattesats och nivåer på checkar och olika taxor och avgifter samt hur kommunens samlade resurser ska fördelas mellan olika nämnder och verksamheter. Budgeten innehåller både driftbudget och investeringar. Eftersom Nacka saknar en tjänstemannabudget utgår socialdemokraternas budget från majoritetens budget och därför redovisas skillnaderna jämfört med majoritetsbudgeten.

I juni fattade kommunstyrelsen beslut om ekonomiska ramar för 2016-2018 för nämnderna. Med dessa ramar som grund har nämnderna kommit med förslag om resursfördelning, strategiska mål och också förslag till förändrade ramar om man har funnit behov av det. Nämndernas förslag utgör grunden för socialdemokraternas förslag till kommunens samlade mål och budget för 2016-2018.

Vision och värdering som håller

Nacka kommuns styrmodell bygger på flera olika delar: en vision, en grundläggande värdering, fyra styrprinciper samt mål- och resultatstyrning. Visionen, öppenhet och mångfald, är fortfarande relevant enligt vår bedömning.

Utöver detta föreslås nya övergripande mål för kommunen, för att stärka mål- och resultatstyrningen.

Utvecklad mål- och resultatstyrning

Nya övergripande mål

De nya kommunövergripande målen:

- Framgångsskapande utveckling för alla
- Livskvalitet i hela Nacka
- Stark och balanserad tillväxt
- Maximalt värde för varje skattekrona

Framgångsskapande utveckling för varenda Nackabo

Alla som bor och verkar i Nacka får bästa möjliga förutsättningar för sin utveckling och för att kunna förverkliga sina egna drömmar och idéer. Kommunen möter varje Nackabos och aktörs behov och ambition med flexibilitet, enkelhet, snabbhet och öppenhet.

Stort inflytande och frihet att uppnå sina drömmars mål ska känneteckna Nacka. Nyfikenhet, lärande och entreprenörskap präglar verksamheterna liksom lusten att vara kreativ, skapa och uppleva. Alla verksamheter har hög kvalitet och bidrar till en god hälsa.

Livskvalitet i hela Nacka

Nacka är en välkomnande, tolerant och nyskapande plats att bo, besöka och arbeta i. Här finns spännande miljöer och levande mötesplatser som är trygga och tillgängliga. Det unika i kommundelarna bevaras och utvecklas. Framkomligheten är god, bebyggelsen tät och varierad och naturen är nära i hela Nacka. Kultur- och idrottslivet är rikt och aktivt.

Rent vatten, frisk luft, ett rikt växt- och djurliv och en god bebyggd miljö kännetecknar Nackas miljöambitioner. Kommunen arbetar för en låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.

Stark och balanserad tillväxt

Nacka växer för fler. Fram till 2030 ska minst 20 000 nya bostäder byggas och 15 000 nya arbetsplatser skapas. Nacka ska ha ett företagsklimat i toppklass. Tillväxten sker med ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet på kort och lång sikt.

Nacka utvecklas i nära samspel med nackabor, civilsamhälle och näringsliv genom att tänka nytt, långsiktigt och innovativt. Genom tillväxten bidrar Nacka aktivt till utvecklingen i Stockholmsregionen.

Maximalt värde för skattepengarna

Nacka erbjuder hög kvalitet och effektiv service till alla Nackabor. Rätt saker görs i rätt tid och på rätt sätt, så att kostnaderna blir låga och kvaliteten hög.

Genom öppenhet, inflytande, dialog och möjligheter till egenmakt medverkar Nackaborna till att få maximalt värde för skattepengarna.

Socialdemokraternas inledning

Att ta ansvar för människans frihet

Människans frigörelse är socialdemokratins mål. Varje människa ska vara fri och ha möjlighet att för sig själv skapa framgång och ett gott liv. Vägen dit är via en ansvarsfull politik för arbete och utbildning, god omsorg och en meningsfull fritid för alla.

Att styra mot framtiden

Nackas framtid är spännande och mycket kommer att hända i kommunen kommande år. Men vi måste redan nu se till att hamna på rätt kurs för att kunna hantera de utmaningar som finns i dagsläget och de som kommer uppstå längre fram.

Kommunen växer och behoven av välfärdstjänster med det. När antalet skolbarn ökar måste det finnas tillgänglig central mark för skolor att etablera sig på, samma sak gäller för äldreboenden. Det är viktigt att Nacka i Stockholmsregionen är en konkurrenskraftig kommun som lockar till sig kvalificerad personal till kommunens verksamheter, såsom lärare, socialsekreterare och vårdpersonal. Nacka kommun måste vara en attraktiv arbetsgivare genom att erbjuda bra löner, goda arbetsvillkor och tillgång till bostäder.

Vi behöver fler arbetstillfällen för Nackaborna och fler företag i kommunen. Men lika viktigt är en meningsfull fritid med stora möjligheter att välja efter intresse. Vissa vill besöka ett naturområde, andra spela fotboll eller besöka ett bibliotek. Oavsett preferenser ska det finnas något för alla.

Alla behöver vi närhet

Vi socialdemokrater vill att Nacka ska växa och utvecklas. Vi möter framtiden med tillförsikt och har länge sett framför oss hur vår region kommer närmare och livskvaliteten växer. En sammanhållen stadsmiljö som knyter samman Södermalm och Västra Sicklaön, en klimatsmart, arkitektoniskt tilltalande, tät och blandad bebyggelse där det finns promenadstråk, uteserveringar och stadskvaliteter från Nacka Forum till Södermalmstorg är en vision som vi håller högt. Det ger livskvalitet och förutsättningar för framgång, därför driver vi aktivt på detta. Två viktiga ledord för vår politik är tillväxt och livskvalitet. När en stad växer ökar också möjligheterna för en god livskvalitet för medborgarna. Detta inbegriper allt ifrån fungerande kollektivtrafik, bostäder och arbetsplatser till grönytor, varierat kulturutbud och idrottsplatser.

Hela Nacka skall leva. När vi planerar för framtiden måste vi därför se till att alla delar av kommunen utvecklas. Det är viktigt att vi ser kommunen som en helhet och inte ställer olika kommundelar mot varandra.

Nacka ska utvecklas på ett hållbart sätt. Bygandet ska ske miljösmart och grönområden ska finnas nära och tillgängliga för alla, även för de som inte har tillgång till bil. Nacka ska också vara en bra kommun att åldras i. Detta skall vara en av flera väsentliga utgångspunkter, när vi planerar ny bebyggelse.

Det är även viktigt att kommunens utveckling och verksamheter är ekonomiskt hållbara över tid. Nacka ska vara en kommun för alla, oavsett människors olika förutsättningar och ålder.

Ordning, Reda och Kvalitet

Under lång tid har Nackas strategiska reserv av mark och lokaler sålts och finansierat driften av den dagliga verksamheten i kommunen. Resultatet är den baksmälla vi ser idag där kommunen har en ansträngd ekonomi med mycket litet handlingsutrymme för de viktiga reformer som krävs för att möta framtidens utmaningar. Denna hantering av våra gemensamma resurser är inte ansvarsfull

eller långsiktig, det är heller inte ett seriöst sätt att finansiera en kommun som växer. Det krävs ordning, reda och kvalitet i hanteringen av Nackas resurser och verksamheter.

Eftersom Alliansregeringen vältrade över kostnader för tunnelbaneutbyggnaden på kommunen, beslutade fullmäktige att tunnelbanebidraget på 850 miljoner kronor helt ska finansieras via ett extra exploateringsbidrag på nybebyggelse på Västra Sicklaön. Mycket av byggandet kommer ske på kommunägd mark, vilket innebär en kraftig värdeökning av kommunens markinnehav. Det är viktigt att detta värde förvaltas på bästa sätt över tid och att man inte som tidigare via för låga skatteintäkter urholkar värdet på kommunens, och nästa generation Nackabors, tillgångar. Vinster från eventuella markförsäljningar ska oavkortat gå till nya investeringar och får inte som tidigare täcka hål i en underfinansierad budget.

Vi vill ta ansvar för ett hållbart Nacka. Ett Nacka som ger framtida generationer medborgare frihet och möjlighet till ett gott liv. De ska känna att de har rådighet över sin kommun och makt över sin vardag. De ska även ha ekonomiska resurser att skapa livskvalitet för sig själva. Vi vill i kommunen skapa kvalitativa verksamheter som skapar framgång för Nackaborna och friheten att påverka deras egna situationer.

Varenda Nackabo ska vara delaktig i utvecklingen av sin kommun och ha makt över sin vardag. De skall även ha en ekonomi som ger vardagen livskvalitet. Vi vill eftersträva bästa tänkbara kvalitet inom alla de områden där kommunen erbjuder tjänster och service. Som Nackabo skall du ha goda möjligheter att påverka det kommunen erbjuder.

Det är att ta ansvar för människans frihet och kommunens framtid.

Sammanställning

Resultaträkning (mnr)	Majoritetens förslag	(S) förslag	(S) skillnad mot majoriteten
Summa nämnder	-4 853,3	-4 877,2	-23,9
Övergripande (Pensioner, statsbidrag, avvecklingskostnader, AFA, internränta, avskrivningar, exploatering)	318,1	318,1	0,0
Övriga realisationsvinster	1,0	1,0	0,0
Avskrivningar	-224,3	-224,3	0,0
Skattenetto	4 884,1	4 910,9	26,8
Finansnetto (avser finansiering invest i NTN)	-25,4	-26,0	-0,6
Årets resultat	100,2	102,6	2,4

Nämnderna totalt (tkr)	Majoritetens förslag	(S) förslag	(S) skillnad mot majoriteten
Kommunstyrelsen	-151 283	-171 083	-19 800
Arbets- och företagsnämnden	-178 578	-175 524	3 054
Fritidsnämnden	-142 726	-143 176	-450
Kulturnämnden	-128 921	-130 821	-1 900
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-31 475	-31 475	0
Natur- och trafiknämnden	-224 364	-224 214	150
Socialnämnden	-685 889	-689 399	-3 510
Utbildningsnämnden	-2 584 851	-2 587 334	-2 483
Äldrenämnden	-717 707	-716 667	1 040
Överförmyndarnämnden	-7 494	-7 494	0
Summa kommunen	-4 853 288	-4 877 187	-23 899

Kommunstyrelsen

Ramärende

I ramärendet tilldelades kommunstyrelsen 142,2 miljoner kronor för 2016, d.v.s. 2,2 miljoner kronor högre ram än budget 2015. I ramärendet fick kommunstyrelsen 1,8 miljoner kronor för indexuppräknings tunnelbanan, 3,4 miljoner kronor återlämnades netto från stadsledningskontoret, 0,8 miljoner kronor till brandförsvaret och 12 miljoner kronor till lokalenheten. Valfärd skola ska under 2016 lämna ett överskott på 9,2 miljoner kronor.

Socialdemokraterna föreslår

I ljuset av kostnader för avbrutna upphandlingar, och en rad fördrade projekt, exempelvis Östervik ÅVC, Pulsen Combine, IT-upphandlingen och Stadshusombyggnaden, uppdrar vi åt kommunstyrelsen att införa en kvalitetsprocess som spänner över och samordnar mellan de stuprör som kommunens processer utgör idag. Kvalitetsprocessen ska innefatta inköp för att kunna kvalitetssäkra upphandlingar och avtal.

Nämnden beviljas extra medel med 4 miljoner kronor till projekt för att möta Nackas tillväxt. Detta för projekt som ökar invånarnas inflytande och delaktighet i byggprojekt, och företrädesvis ger ett bestående positivt tillskott till kommunen.

Vita jobb-modellen används idag av flera kommuner för att få ordning och reda på marknaden. Responsen från kommuner, såväl som seriösa byggbolag och anställda, har varit väldigt god. Modellen innebär att den upphandlande myndigheten ställer krav på att huvudentreprenören ska som tillkommande kontraktsvillkor svara för att sociala villkor enligt särskilt utvalda bestämmelser i för arbetet tillämpligt kollektivavtal tillämpas under upphandlingen. Upphandlaren kräver alltså inte att leverantören ska ha tecknat kollektivavtal eller tillämpa alla kollektivavtalets bestämmelser, endast utvalda delar som är förenliga med upphandlingslagstiftningens möjlighet att kräva sociala villkor vid offentlig upphandling. Avtalet innebär även att leverantören är skyldig att fullgöra sociala skyldigheter såvitt avser skatt, sociala avgifter etc under upphandlingen och underkasta sig kontroll av att dessa särskilda villkor följs av särskilda av upphandlaren utsedda kontrollörer. Överträdelse av dessa särskilda villkor ger enligt upphandlingsavtalet upphandlaren rätt att häva avtalet samt kräva skadestånd för avtalsbrott.

Nämnden får i uppdrag att påbörja införandet av Vita jobb-modellen i Nacka. Till detta tillförs nämnden 300 tusen kronor.

Potten för generell löne- och priskompensation utökas med 22 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,5 procent. Detta är lägre än SKLs rekommendation men ska tillsammans med riktade satsningar kunna ge Nacka konkurrensförmåga att locka till sig driftiga medarbetare.

För att långsiktigt bygga Nacka starkt och ge framtida generationer rådighet över och ekonomisk styrka att nå framgång behöver den största delen av den mark som fortfarande ägs av kommunen upplåtas med tomträttsavtal, för alla upplåtelseformer.

Ett sätt att ha makten över sin vardag är att vara aktivt medskapande. Den pragmatiska hållningen har tjänat Sverige väl under lång tid och det är dags att den hållningen implementeras i Nacka. Kommunstyrelsen tillförs 300 tusen kronor för utredning om att starta ett kommunalt bostadsbolag.

Nackas miljö ska vara god, och här finns mycket att göra. Miljömålskommittén gör ett viktigt arbete och för att deras arbete ska ge effekt ska de ta fram en konkret handlingsplan.

Kommunen behöver en näringslivsstrategi som inkluderar en fiberstrategi. Det behövs även insatser för entreprenörskap i Nacka. I Nacka startas många bolag, men få växer. Det är en utmaning att

vända den trenden, men det behöver göras. När Nacka bygger stad är det viktigt att det skapas nya arbetsplatser och att inte enbart flyttade arbetsplatser.

Bostadssituationen för att välkomna nyanlända flyktingar behöver förbättras och Nacka behöver bygga fler bostäder för att kunna ta emot flyktingar. Beslutsprocessen kring behov av bostäder behöver förenklas och förtydligas. En bra bostadsförsörjning främjar även en god integration.

Kommunens egna verksamheter

Varje skola ska vara inkluderande och inte stänga elever ute. Oavsett vilka förutsättningar eleven har ska Nackas skolor kunna ge alla elever samma möjligheter till en god och likvärdig utbildning. Därför ska nämnden under året utnyttja de medel som samarbetsregeringen anslagit för tidiga insatser för att öka antalet specialpedagoger och lärare i Nackas skolor.

Välfärd som vi i kommunen ansvarar för måste ges förutsättningar att lyckas. Att kommunen kan locka till sig driftig och kunnig personal till verksamheterna är av största vikt. Därför ska de som arbetar i verksamheterna få en adekvat lönekomensation, framförallt i de yrken som inte får riktade höjningar via checkhöjning.

Det är glädjande att Nackas skolor lyckas bra. Detta är tack vare duktiga elever, engagerade lärare och föräldrar. Men skolorna måste få konkurrera på likvärdiga villkor. Systemet med kraftiga hyreshöjningar som drabbar vissa skolor är negativt för konkurrensen. Det behöver därför ses över.

Nämnden tillförs 100 tusen kronor för implementation av barnrättscertifiering.

Kommunstyrelsen (stadsledningskontoret)	Nämndens yttrande	Majoritetens förslag	(S) förslag	(S) skillnad mot majoriteten
Rambudget		-151 283	-171 083	
<i>Utmärkande budgetposter:</i>				
Löne- och priskompensationspott			-22 000	-22 000
Vita jobb-modellen			-300	-300
Fastighetsbolag (utredning om start)			-300	-300
Barnrättscertifiering			-100	-100
För att möta Nackas tillväxt	-11 000	-6 900	-4 000	2 900
Upphandling och implementering av nytt ekonomisystem	-3 000	-2 000	-2 000	0
Revision		-143	-143	0
Vägdatabas till NTN		150	150	0
Mijösmål		-200	-200	0
Summa KS				-19 800

Investeringar

I enlighet med majoritetens förslag.

Enheten för Fastighetsutveckling och lokalenhet:

Investeringsprojekt	Tidigare beslutad projektram	Förslag nytt beslut netto	Ny projektram	Investeringsprognos				Driftpåverkan		
				2015	2016	2017	2018	Planerad ianspråktagande	Årlig kapitaltjänst kostnad	Årlig driftkostnad
Boo Gårdsskola utbyggnad	0	-5000	-5000	0	-5000	0	0	jul-20	-861	0
Komponentutbyte 2015	-32500	-6000	-38500	-6000	0	0	0	dec-15	-2250	0
Komponentutbyte 2016	0	-50000	-50000	0	-50000	0	0	dec-16	-2160	0
Myrsjö bollhall nybyggnation	0	-38000	-38000	0	-1000	-37000	0	aug-17	-2052	0
Åvredning ojeledade värmeanläggning	0	-35000	-35000	-100	-15900	-19000	0	dec-17	-2131	0
Sigfridsborgsskola utbyggnad	0	-15000	-15000	0	-15000	0	0	maj-20	-1358	0
Behov av bostäder	-35000	-50000	-85000	0	-40500	-7841	-1659	aug-18	-5500	-915
Förstudier planläggning mark	0	-2500	-2500	-200	-2300	0	0	jan-17	0	-300
Summa	-67500	-201500	-269000	-6300	700	-63841	-1659		-16312	-1215

Produktionsverksamheter:

Investeringsprojekt	Tidigare beslutad projektram	Förslag nytt beslut netto	Ny projektram	Investeringsprognos				Driftpåverkan		
				2015	2016	2017	2018	Planerad ianspråktagande	Årlig kapitaltjänst kostnad	Årlig driftkostnad
Välfridskola, inventarier	0	-35000	-35000	0	0	0	-35000	dec-18	-6475	0
Välfrids samhällsservice, inventarier	0	-1500	-1500	0	0	0	-1500	dec-18	-285	0

Exploatering

Investeringsprojekt	Tidigare beslutad projektram	Förslag nytt beslut netto	Ny projektram	Investeringsprognos				Driftpåverkan		
				2015	2016	2017	2018	Planerad ianspråktagande	Årlig kapitaltjänst kostnad	Årlig driftkostnad
Överdäckning och bussterminal	0	-17000	-17000	0	-17000	0	0		0	0

Arbets- och företagsnämnden

Ramärendet

Kommunstyrelsens förslag till ramar innehöll en ökning av nämndens ram med 10,5 miljoner kronor till 179 miljoner kronor år 2016, jämfört med 2015 års budgetram. Ökningen baserades på sammantagna effekter av volymförändringar inom nämndens område. Nämnden fick också ett tillskott på 3,6 miljoner kronor för ekonomiskt bistånd, som nämnden övertog ansvaret för 2015.

Nämndyttrande

Arbets- och företagsnämnden föreslår en minskning av nämndens ram med 700 tusen kronor, jämfört med ramärendet. Föreslagen ändring avser följande:

- 500 tusen kronor ökade kostnader grundläggande vuxenutbildning till följd av förändrat antal kursaktiviteter
- 500 tusen kronor minskade kostnader verksamheten svenska för invandrare till följd av förändrat antal kursaktiviteter
- 700 tusen kronor för ökade intäkter gymnasial vuxenutbildning till följd av antagande om att Nacka kommun får sin proportionella andel av ökade statsbidrag för yrkesutbildningar.

Socialdemokraterna föreslår

Det egna arbetet är grunden för människors frihet. Största delen av de nya jobben skapas i de små och medelstora företagen. Därför ska det bli lättare för företag att starta, expandera och anställa fler. Genom etablering av ett innovationscentrum kan entreprenörer få stöd och hjälp att starta upp sitt företag. Socialdemokraterna tror på samverkan mellan näringsliv och utbildning för att skapa företag inom de stora framtidsbranscherna. Nämnden tillförs 500 tusen kronor för att tillsammans med Nyföretagarcentrum i Nacka, Värmdö och Tyresö etablera ett regionalt innovationscentrum i Nacka.

Nacka ska vara en progressiv kommun som rustar sina unga medborgare för en framtid på arbetsmarknaden och ser till att alla Nackas ungdomar har möjlighet att jobba under sommaren. Arbets- och företagsnämnden får i uppdrag att tillsammans med Nackas lokala näringsliv utforma en sommarjobscheck. Nämnden tillförs 4,5 mnkr för detta.

Jobbcoacher har varit tänkta som introduktion till arbetsmarknaden för individer som behöver stöd och står långt ifrån arbetsmarknaden. Det är idag omöjligt att se tydliga varaktiga effekter av insatserna utöver enstaka anekdotiska händelser. Det ineffektiva kundvalet med jobbcoacher avskaffas och ersätts med riktiga jobb, extratjänster i välfärden och traineejobb. Jobbcoacher kostar idag 16,254 mnkr. Detta avskaffas och av det frigjorda utrymmet satsas 8 mnkr till egna arbetsmarknadsverksamheter, samt effektiva åtgärder som extratjänster i välfärden och traineejobb. Extratjänster i välfärden och traineejobb är en statlig satsning där kommunen utöver satsade medel får stöd för att vara med och bidra till för att skapa fler arbetstillfällen.

Yrkesutbildningar på gymnasienivå för vuxna är en möjlighet för den som är arbetslös eller vill skola om sig till ett nytt yrke i en växande bransch. Många av dem som genomgått utbildningen har direkt gått till jobb och egen försörjning. I samarbetsregeringens satsning på "Kunskapslyftet" ingår satsningar på yrkesvux och komvux där även SFI ingår. Denna satsning bör Nacka ta del av.

För att förstärka effekten av civilsamhällets stöd till nyanlända tillförs 1 miljoner kronor till nämnden för att användas till att stötta civilsamhället i dess stöd av nyanlända. Det kan vara att stödja föreningar som förtränar nyanlända barn som ska börja i skolan eller som stöd till organisationer som Refugees Welcome eller andra som jobbar med att förbättra de nyanländas situation.

Arbets- och företagsnämnden	Nämndens yttrande	Majoritetens förslag	(S) förslag	(S) skillnad mot majoriteten
Rambudget		-178 578	-175 524	
<i>Utmärkande budgetposter:</i>				
Ökade resurser till nyföretagarcentrum och start innovationscentrum			-500	-500
Sommarjobscheck		-800	-4 500	-3 700
Avskaffande av ineffektiva jobbcoach-checkar			16 254	16 254
Extra tjänster i välfärden, egna jobb verksamheter och riktiga jobb			-8 000	-8 000
Extra resurser till civilsamhället för stöd till nyanlända			-1 000	-1 000
Summa AFN				3 054

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringar för 2016-2018.

Fritidsnämnden

Ramärendet

Kommunstyrelsens beslut innehöll en total minskning med 1,2 miljoner kronor för år 2016, jämfört med årets budget. Beslutet specificeras enligt följande:

- 6,7 miljoner minskade kostnader överföring av ansvaret för drift av lekplatser till natur- och trafiknämnden.
- 3,5 miljoner kronor ökade hyreskostnader till följd av investeringar i nya och befintliga anläggningar.
- 1,2 miljoner kronor ökade driftkostnader tillkommande anläggningar.
- 0,7 miljoner kronor kompensation för ökat personalkostnadspåslag till följd av ökad arbetsgivaravgift.

Nämndyttrande

Fritidsnämnden föreslår en ökning av nämndens ram med 1,26 miljoner kronor, jämfört med ramärendet. Ökning innehåller följande specificering:

- 900 tusen kronor i ökade kostnader för ett särskilt föreningsbidrag för ridsport.
- 250 tusen kronor i ökade kostnader för ökat bidrag till föreningars skötsel av skidspår.
- 1,6 miljoner kronor i minskade kapitaltjänstkostnader till följd av överföring av lekplatser till natur- och trafiknämnden.
- 250 tusen kronor i ökade kostnader av tillkommande kolloplatser.
- 1,46 miljoner kronor i ökade hyreskostnader för befintliga fritidsanläggningar.

Socialdemokraterna föreslår

Vi socialdemokrater vill ta tillvara på alla invånarnas möjligheter att utöva sina intressen och leva hälsosamma liv. Vi ser en satsning på fritid som en investering i framtiden genom att folkhälsan och integration gynnas. Socialdemokraterna vill leverera en politik med fokus på individens lika värde och rätt till lika möjligheter. Därför vi noga valt våra idrottssatsningar med hänsyn till bland annat kön och ålder.

1,6 miljoner kronor i minskade kapitaltjänstkostnader till följd av överföring av lekplatser till natur- och trafiknämnden.

I Nacka finns ett starkt föreningsliv som engagerar många Nackabor. Det gäller såväl idrottsföreningar, som andra typer av föreningar. Socialdemokraterna vill tillvarata Nackabornas engagemang och intresse, genom att stärka de förutsättningar som behövs för ett aktiv föreningsliv och bedriva en aktiv dialog mellan föreningarna, kommunen och politiken.

Nackas civilsamhälle visar ett stort humanistiskt engagemang att hjälpa flyktingar som flyr ifrån krig och elände att bli värdefulla och engagerade medborgare i vår kommun. Arbets- och företagsnämnden får 1 miljoner kronor för integrationsåtgärder. Fritidsnämnden får tillsammans med arbets- och företagsnämnden utforma stöd till föreningar som vill bistå med integrationsfrämjandeåtgärder.

Nämnden tillförs 100 tusen kronor som kommunens föreningar och fritidsgårdar kan söka för att köpa idrottsutrustning och liknande för att alla ska kunna vara med på lika villkor. Det är en åtgärd som kan främja integrationen, jämställdheten och ge våra äldre bättre möjligheter att ha en aktiv fritid.

Nackas föreningar hjälper kommunen med att förse invånare med många berikande upplevelser. En av dem är att skapa skidspår på vintern. För att denna verksamhet ska fungera behövs det ett stöd. Nämnden tillförs 100 tusen kronor för ökat bidrag till föreningars skötsel av skidspår.

Idag är det långa köer för unga till häst- och stallverksamheten och för oss socialdemokrater handlar det främst om att minska köerna och se till att fler får möjligheten att prova på ridsporten. Då räcker inte ett ridbidrag, kapaciteten behöver byggas ut. Socialdemokraterna föreslår därför att kommunfullmäktige uppdrar åt fritidsnämnden att utreda hur man bäst kan öka ridsportens kapacitet i Nacka.

Nackas kolloplatser gör att ungdomar ifrån alla bakgrunder kan mötas och uppleva Nackas natur och skärgården som finns runt knuten. Nacka växer och därför behöver verksamheten ett höjt stöd. Nämnden tillförs 250 tusen kronor för att utöka antalet kolloplatser.

Elvamannaplanen vid Sickla skola, "Sicklavallen", ska på sikt återskapas. Det var löftet från den moderatstyrda majoriteten när en del av den gamla elvamannaplanen användes för att bygga gymnastikhallen vid Sickla skola. Det är man beredd att svika – vi socialdemokrater står fast vid löftet. Det finns flera skäl. Ett är att Nacka har störst brist på fotbollsplaner per invånare i hela Stockholmsregionen, som också lyfts fram av Stockholms fotbollsförbund. Att då avveckla en redan befintlig stor fotbollsplan i Nackas mest expansiva område är mycket oklokt. Ett annat skäl är att Sickla skola ska byggas ut och barnen behöver lekytan – den beslutade utbyggnaden betyder redan nu att skolgården krymper. Det tredje är att löften faktiskt bör hållas.

Nacka har många framstående kvinnliga idrottare och lag. Det vill socialdemokraterna fortsätta uppmuntra och där finns det stora utmaningar inför framtiden. Idag kan inte Skuru IK:s handbollsdamer spela större matcher på hemmaplan för att det inte finns någon hall som kan ta emot TV eller någon större publik. Samtidigt saknas det utrymme för inomhusfriidrott och andra inomhusaktiviteter och sporter. För att möta detta behov vill socialdemokraterna bygga en multifunktionsarena med en lättillgänglig placering i Fisksätra. Medel för denna investering anslås i natur- och trafiknämndens avsnitt.

Fritidsnämnden	Nämndens yttrande	Majoritetens förslag	(S) förslag	(S) skillnad mot majoriteten
Rambudget		-142 726	-143 176	
<i>Utmärkande budgetposter:</i>				
Fler sökande att få en kollovistelse på sommaren, ger ca 25 antal fler platser. Idag har vi ca125 platser.	-250	0	-250	-250
Föreningsstöd "alla ska med"			-100	-100
Föreningsbidrag skötsel av skidspåren	-250	0	-100	-100
Summa FRN				-450

Investeringar

Vi socialdemokrater vill att våra anläggningar underhålls noga, idag kan inte vissa av kommunens anläggningar nyttjas till fullo på grund av bristande inventarier och ännu fler står i riskzonen. Därför bifalls nämndens äskande på 7,5 miljoner kronor i inventarier mellan 2016-2018 i likhet med majoritetens förslag.

Investeringsprojekt	Investeringsprognos							Driftpåverkan		
	Tidigare beslutad projektram	Förslag nytt beslut netto	Ny projektram	2015	2016	2017	2018	Planerad ianspråktagande	Årlig kapitaltjänstkostnad	Årlig driftkostnad
Inventarier	0	-7500	-7500	0	-2500	-2500	-2500	dec-16	-750	0

Kulturnämnden

Ramärendet

Kommunstyrelsens beslut innehöll en total ökning med 1,57 miljoner kronor för år 2016, jämfört med årets budget. Beslutet specificeras enligt följande:

- 785 tusen kronor i ökade kostnader för ökat antal barn och ungdomar inom verksamheten musikskola.
- 135 tusen kronor i ökade kostnader för ökat antal barn och ungdomar inom verksamheten kulturpeng.
- 654 tusen kronor i ökade kostnader kompensation för ökat personalkostnadspåslag till följd av ökad arbetsgivaravgift.

Nämndyttrande

Kulturnämnden föreslår en minskning av nämndens ram med 1,18 miljoner kronor, jämfört med ramärendet. Föreslagen minskning innehåller följande specificering:

- 1,5 miljoner kronor i ökade kostnader nytt kundval inom kultur. Kostnaden avser halvårseffekt då implementeringen beräknas till halvårsskiftet.
- 130 tusen kronor i ökade kostnader införande av ny webbportal inom biblioteksverksamheten.
- 150 tusen kronor i ökade kostnader för utredning av ökade öppettider på biblioteken.
- 117 tusen kronor i ökade kostnader för ökat antal barn och unga inom verksamheterna musikskola, kulturpeng och innovativ kultur.
- 420 tusen kronor i ökade hyreskostnader för kulturhus, bibliotek och museum. Hyresökning 2,5 procent
- 800 tusen kronor ökade hyreskostnader museet Hamn.
- 4,3 miljoner kronor minskade hyreskostnader Dieselvekstan.

Socialdemokraterna föreslår

En betydande del av Sveriges kulturexport kommer från dataspelsindustrin. Kulturskolan, som ska ge varje Nackabarn möjlighet att utvecklas inom kulturområdet, ges i uppdrag att testa spelutveckling för att låta kreativa unga nackabor stärka sin talang. Nämnden tillförs 1 miljoner kronor för detta.

Fritidshemmen får uppdraget att tillsammans med Nackas kulturskolor se till att varje inskrivet barn, som så önskar, ges tillgång till kulturell utveckling inom ramen för fritidshemmets förutbetalda verksamhet. På så vis kommer verksamheten närmre eleverna och den ekonomiska tröskel som höga avgifter utgör undanröjs. Till detta tillförs nämnden 750 tusen kronor.

Sverige är ett framgångsrikt kulturexportland. Ett sätt att rida på denna våg och ytterligare stärka sektorn är att låta kulturskolorna undervisa i arbetslivsorientering och kulturentreprenörskap. Därutöver måste kommunen själv agera föredömligt och betala för det arbete som kulturarbetare utför. Socialdemokraterna avsätter 500 tusen kronor i budgeten som stöd för fortbildning och kompetenshöjning för kulturskolornas lärare i detta avseende.

Nämnden tillförs 300 tusen kronor för att ta fram en förstudie att etablera ett kulturcentrum eller kulturhus i Ektorp centrum, med möjlighet för Nackabor att uppleva och skapa kultur.

Vi vill att Nackaeleverna både ska förstå och värdera det de läser, känna glädjen i att själv skapa text eller beröras av skönlitteratur. Därför satsar vi totalt 300 tusen kronor för att främja barns och ungas läslust, en satsning som också görs i utbildningsnämnden.

Kostnad för hyresökningen till HAMN museum ska tas av museets verksamhet som upphandlad entreprenör ansvarar för och ska inte belasta nämnden.

Kulturnämnden	Nämndens yttrande	Majoritetens förslag	(S) förslag	(S) skillnad mot majoriteten
Rambudget		-128 921	-130 821	
<i>Utmärkande budgetposter:</i>				
Spelutveckling			-1 000	-1 000
Kulturentreprenörskap			-500	-500
Kulturverksamhet via fritidshem			-750	-750
Kulturcentrum i Ektorp			-300	-300
Stimulera läslust för unga		-150	-300	-150
Ökad hyreskostnad för HAMN	-800	-800	0	800
Ökade kostnader fler barn (musikskola, kulturpeng och innovativ kultur)	-117	-117	-117	0
Checkhöjning musikskolan 1%		-250	-250	0
Summa KUN				-1 900

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringar för 2016-2018.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Ramärendet

Förslaget till budgetram för miljö- och stadsbyggnadsnämnden år 2016 var 30,5 miljoner kronor. Budgeten är indelad i tre olika kategorier; nämnd och nämndstöd, anslag för vissa löpande uppgifter som utförs vid resultatenheter och särskilda medel för projekt och tillfälliga satsningar.

Nämndyttrande

Förslaget till budget för nämnden år 2016 är 32,8 miljoner kronor. Detta förslag medför en utökning av nämndens budget med 2,3 miljoner kronor utöver ramärendet. Den föreslagna budgetnivån innebär att nuvarande ambitionsnivåer och service inom majoriteten av verksamheter och pågående projekt kan bibehållas.

Nämndens anslagsverksamhet finansierar sådana verksamhetsområden inom nämndens ansvarsområde som inte kan finansieras via olika taxor. Behoven av ökade resurser hänger mycket samman med utbyggnaden av tunnelbanan och ett ökat byggande av bostäder och arbetsplatser och de krav som detta ställer på organisationen, dels i form av en ökad mängd ärenden, dels ärenden med en högre komplexitet än tidigare. De tillsynsområden som beräknas växa är främst markföreningar, dagvattenhantering, bullerfrågor och masshantering till följd av exploatering. Miljö- och stadsbyggnadsnämndens projektbudget används för att finansiera utredningar eller tillfälliga insatser som inte ingår i de anslag som enheterna erhåller direkt i form av anslagsfinansiering. I budgeten finns en mindre projektreserv som erfarenhetsmässigt behövs. Tre nya angelägna projekt identifierats: att avsluta äldre ärenden om bygglov, vidareutveckla 3D-karta samt inventering av markföreningar i Nacka.

Socialdemokraterna föreslår

Socialdemokraterna vill se en stadsdel växa fram som är nära, som erbjuder blandade bostadsformer och som redan från början har god planering för äldreboenden, skolor, förskolor, social infrastruktur, idrottsanläggningar och fritidsytor. Vi vill att stadsplaneringen ska innefatta god kollektivtrafik och goda kommunikationer. Vår målbild är att de allra flesta ska ha tillgång till grön- och parkområden inom 300 meter från sin bostad.

Då Nacka byggs ut och förtätas ska befintliga odlingslottsområden bibehållas och även nya områden tillskapas. Intresset för att närodla sina egna ekologiska grönsaker när man bor i staden är stort. Det är inte bara till nytta och nöje för dem som har möjlighet till detta utan ger också stora positiva följder för hälsa, friskvård, biologisk mångfald och social gemenskap för att nämna några. Stads(nära)odling ska finnas med i planerandet såväl i stadsbyggnadsprojektet som när övriga delar av Nacka utvecklas.

Det gröna folkhemmet bygger vi idag för framtiden. Alla nybyggda och renoverade fastigheter ska vara miljösmarta och uppfylla minst Svanen-märkning. En tredjedel av kommunens nybyggnation ska hålla passivhusstandard.

Nämnden får i uppdrag att arbeta fram en plan för sammanhängande promenad- och cykelstråk i hela kommunen. I uppdraget ingår också att presentera en plan för sammanhängande gångvägar längs kommunens strandsträckor. Det är viktigt att säkerheten både för cyklister och gångtrafikanter är god, därför måste stråken utformas på ett sätt som säkerhetsställer detta.

Socialdemokraterna vill på sikt se en gemensam finansiering av vägarna i Nacka. Då systemet med utdebitering av gatukostnaderna av fastighetsägarna i de så kallade utvecklingsområdena har varit igång en längre period, är det inte möjligt att ändra det från en dag till en annan. Därför uppdrar vi till förvaltningen att genomföra en konsekvensutredning för en övergång till gemensam finansiering av vägarna. Boende i de områden som idag har enskilt huvudmannaskap för vägarna ska omedelbart

erbjudas kommunal borgen för lån till vägavgifterna, för att pragmatiskt komma närmare ett system enligt likviditetsprincipen.

Nämnden tillförs begärda medel enligt följande: 600 tusen kronor till utökning av anslag, samt 300 tusen kronor i utökning av projektmedel till inventering av markföreningar.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	Nämndens yttrande	Majoritetens förslag	(S) förslag	(S) skillnad mot majoriteten
Rambudget		-31 475	-31 475	
<i>Utmärkande budgetposter:</i>				
Projekt	-1 414	-300	-300	0
Anslag	-856	-600	-600	0
Summa MSN				0

Investeringar

Inga ytterligare investeringar från nämndens äskande.

Natur- och trafiknämnden

Ramärendet

Volymförändringen för hela natur-och trafiknämndens ansvarområde som låg till grund för uppräknigen i ramärendet var 24,4 miljoner kronor. I detta belopp ligger övertagande av underhåll av lekplatser från fritidsnämnden på 6,7 miljoner kronor. Vidare minskades ramen med 1,7 miljoner kronor för projektmedel som tillförts för året 2015. En generell uppräkning med 0,5 procent gjordes för att kompensera för ökade arbetsgivaravgifter, vilket för natur- och trafiknämnden motsvarar 1,1 miljoner kronor.

Förändringarna för den skattefinansierade delen av verksamheten under åren 2016-2018 beror på tillkommande volymer av parkmark, vägyta, konstruktionsbyggnader (broar, kajer, tunnlar och liknade) samt belysningsarmaturer. Tillkommande volymer är relaterade till färdigställda stadsbyggnadsprojekt som övertagits och de investeringar natur- och trafiknämnden ansvarar för. Förändringen 2016 jämfört med 2015 är 2,7 miljoner kronor. Kvarnholmsförbindelsen (tunnel och bro) över Svindersviken finns i ramärendet förutom med normal kostnad för väg även med den särskilda driftövervakning som kommer att ske genom avtal med Trafik Stockholm. Efter några år, från 2018 eller 2019, tillkommer ytterligare insatser i form av särskilda inspektioner och underhållsåtgärder som då kräver nytt beslut om utökad ram för förbindelsen. Budget för vinterunderhåll sänks för 2016 med närmare 3,3 miljoner kronor utifrån principen om genomsnittligt utfall under de senaste fyra åren inklusive innevarande års budget/prognos. Kostnad för kapitaltjänst ökar kraftigt 2016 (med 18,9 miljoner kronor), bl.a. på grund av att exploateringsverksamheten har ökat takten i att aktivera investeringarna vilket medför högre kapitalkostnader för natur- och trafiknämnden.

Nämndyttrande

Nämnden lyfter fram ett antal områden som grund för utökad resurstilldelning jämfört med ramärendet, bl.a. strategiska utredningar, arbetet med säkra skolvägar, framkomlighetsåtgärder i samband med Slussens ombyggnad och förstärkning av drift och underhåll av konstruktionsbyggnader.

Socialdemokraterna föreslår

Möjlighet och uppmuntran till hållbara och klimatsmarta val är en viktig del av att skapa den bästa kommunen att leva och växa upp i.

Ett exempel på klimatsmart val är att återanvända gamla saker istället för att köpa nytt. Vi socialdemokrater har tidigare föreslagit att det ska öppnas möjlighet för föreningar och dylikt att anordna loppmarknader i anslutning till återvinningscentraler. Det är glädjande att vårt förslag anammas nu av den moderatledda majoriteten under namnet återbruk.

Nämnden får i uppdrag att planera för att Nackaborna i framtidens Nacka ska ha gångavstånd till mini-återvinningscentraler. Innan dessa är på plats ger vi nämnden i uppdrag att säkerhetsställa att kommunens invånare har tillgång till återvinningscentraler, bland annat genom mobila ÅVC.

Bilpooler är en klimatsmart satsning som ger medborgare livskvalitet. Därför får nämnden i uppdrag att ta fram en plan för hur bilpooler på sikt bör byggas ut i hela Nacka.

Nämnden får i uppdrag att ta fram en plan för hur OSA-jobben inom park och natur ska bli fler.

Barn är särskilt utsatta i trafiken och därför måste arbetet med trafiksäkerheten alltid utvecklas. Nämnden får i uppdrag att ta fram ett särskilt belysningsprogram inklusive ett långsiktigt åtgärdsprogram

Idag finns ett flertal cykelpooltjänster i Stockholms län. Det är väldigt uppskattat bland användarna av tjänsten. Nämnden får i uppdrag att verka för att cykelpool-tjänster etablerar sig i Nacka.

Vi socialdemokrater förordar användandet av kollektivtrafik framför bilen. Samtidigt måste föräldrar kunna lämna sina barn på ett praktiskt och säkert vis vid till exempel skolan på väg till jobbet. Vi vill genomföra en kommunövergripande översyn av var det finns behov och var det är möjligt att investera i fler infartsparkeringar och cykelparkeringar.

Nämndens äskanden bifalls avseende projekten framkomlighetsarbete, trafikmätningar, den nationella vägdatan, raststugan vid Velamsund, konstruktionsbyggnader och ökade bidrag till vägföreningarna.

Säkra skolvägar är ett angeläget ämne och är rimligen en av nämndens primära arbetsuppgifter. Projektet har hittills resulterat i ett par informationsbroschyrer. Ingen konkret åtgärd presenteras i samband med nämndens yttrande om stöd. I ljuset av att detta och att det är en av nämndens grundläggande uppgifter är vi i dagsläget inte benägna att bifalla separat stöd till detta. Nämnden får i uppdrag att jobba vidare med frågan och återkomma med konkreta åtgärder för förbättringar.

Tillgängligheten till kommunens naturreservat ska bli bättre. Det innefattar bussförbindelser, parkeringsplatser, skidspår, motionsspår och utegym. Utöver kompetent personal är arbetet med skogsbruk och ekologisk hållbarhet även ett utmärkt exempel på en nyttig och välgörande sommarjobbsmöjlighet.

Det är glädjande att promenadvägen runt Svindersviken, från Nacka strand till Finnboda, nu ska färdigställas, vilket socialdemokraterna länge drivit på.

Natur och trafiknämnden	Nämndens yttrande	Majoritetens förslag	(S) förslag	(S) skillnad mot majoriteten
Rambudget		-224 364	-224 214	
<i>Utmärkande budgetposter:</i>				
Strategiska utredningar	-3 500	-500	-500	0
Säkra skolvägar	-200	-200	-50	150
Framkomlighetsåtgärder	-400	-400	-400	0
Trafikmätningar	-400	-400	-400	0
Raststuga Velamsund -	-270	-270	-270	0
Enskild väghållare	-350	-350	-350	0
Nationell vägdatan	-600	-600	-600	0
Ökad drift konstruktionsbyggnader	-500	-500	-500	0
Intäkter p-avgifter		2 000	2 000	0
Summa NTN				150

Investeringar

Enligt majoritetens förslag med följande tillägg.

Multifunktionsarena i Fisksätra

Multifunktionsarena med 11-manna bollplan på taket med lättillgänglig placering i Fisksätra. En investering om 68 miljoner kronor.

Tattbybron

Tattbybron som ligger i Neglingemaren och förbinder gång- och cykeltrafiken mellan östra och västra saltsjöbaden är en viktig förbindelse för boende och skolbarn i området. Undermåligt underhåll har lett till att bron nu måste stängas av i väntan på att man river och bygger en ny bro. Den befintliga bron är en säkerhetsrisk – speciellt under vintern då den inte kan plogas. För att trafiken ska fungera rätt och att barnen ska få en säker väg till och från skolan krävs därför en investering i en ny bro. Investeringen beräknas börja 2018 och är på 24 miljoner kronor.

Cirkusparken

Det saknas idag motsvarande tre 11-mannaplaner till föreningsfotbollen i Nacka, för att motverka bristen vill vi investera 2 miljoner för att omvandla planen till en fullvärdig 7-mannaplan. Investeringen på 2 miljoner startar 2017.

Strandpromenad Bastusjön

Bastusjön är en plats med outnyttjad potential. För att tillgängliggöra badet på sommaren och skridskoåkningen på vintern vill vi satsa på en strandpromenad längs Kristinedalsvägen. Denna satsning skulle även göra det säkrare för gång- och cykeltrafikanter att röra sig längs vägen. Investeringen beräknas kosta 14 miljoner kronor och starta 2017.

Investeringsprojekt	Tidigare projektm	Förslag nytt beslut netto	Ny projektm	Investeringsprognos				Driftpåverkan				
				2015	2016	2017	2018	Låneränta (2,5% enl SKL) 2016	Planerad inspråktagande	Årlig avskrift efter inspråk	Driftskost efter inspråk	Årlig kapitaltjänstkost
Multifunktionsarena	0	-68000	-68000	0	-20000	-20000	-28000	-500	apr-18	-4533	-150	
Cirkusparken, Duvänsutskog	0	-2000	-2000	0	-2000	0	0	-50	apr-17	-133	-40	
Strandpromenaden Bastusjön	0	-14000	-14000	0	0	-7000	-7000	0	apr-18	-933	-80	
Tattbybron	0	-24000	-24000	0	0	0	-16800	0	dec-18	-1600	-80	
(Summa)	0	-108000	-108000	0	-22000	-27000	-51800	-550		-7200	-350	0
Lekplatser 2018	0	-5000	-5000	0	0	0	-5000		jan-19		0	-473
Lekplatser 2016-2018	0	-25000	-25000	0	-5000	-10000	-10000		jan-17		0	-2365
Cykelstråk Värmdövägen Boo	0	-12000	-12000	0	-6000	-6000	0		jan-18		-100	-840
Cykelväg Saltsjö Skurubron	-1500	-13000	-14500	0	-6000	-7000	0		jan-18		-100	-1080
Utegyrn 2016-2018	0	-2000	-2000	0	-600	-700	-700		jan-17		-40	-189
Näridrottsplatser 2016-2018	0	-6000	-6000	0	-2000	-2000	-2000		jan-17		0	-600
Konstgräs på bollplaner 2016-2018	0	-3000	-3000		-1000	-1000	-1000		jan-17		0	-600
Konstgräsplan Fisksätra	0	-3000	-3000	0	-3000	0	0		jan-17		0	-600
Strandpromenader Svindersvik	-4000	-14000	-18000	0	-14000	0	0		dec-16		-110	-954
Fosforfällning Långsjön	0	-2200	-2200	0	-2200	0	0		jan-17		0	-282
Gång/cykelbana Gustavs vägen	0	-3600	-3600	0	-3600	0	0		jan-16		0	-280
Cykelbana saltsjöbadsleden etapp 1	-4000	-2000	-6000	0	-2000	0	0		apr-16		-250	-910
Hundstrågårdar 2018	0	-900	-900	0	0	0	-900		jan-19		-25	-85
Mensätra våtmark	0	-5000	-5000	-500	0	-4500	0		jan-19		-100	-367
Myrsjön/Bagasjöns utlopp	0	-3000	-3000	0	0	0	-3000		jan-19		0	-234
Reinvalkonstbyggnader 2018	0	-16000	-16000	0	0	0	-16000		jan-19		0	-880
Reinvestering belysning 2018	0	-10000	-10000	0	0	0	-10000		jan-19		0	-700
Reinvestering vägnät 2018	0	-28000	-28000	0	0	0	-28000		jan-19		0	-2500

Ryssberget naturreservat	0	-1500	-1500	0	-1000	-500	0	jan-17	0	-100	
Tillfällig infartspark Neglinge	0	-500	-500	0	-500	0	0	dec-16	-10	-65	
Utbyggnad för rådsutskogsvägen	0	-1100	-1100	0	-1100	0	0	jan-17	0	-100	
Utegym 2018	0	-1500	-1500	0	0	0	-1500	jan-19	-30	-142	
Förvaltning utvecklad Naturreservat	-9000	-4000	-13000	0	0	0	-4000	jan-19	-100	-512	
Maskiner o fordon 2015-2017	-10500	-4000	-14500	0	0	0	-4000	årligen	0	-2500	
Reinstrandbad bryggort tillgång	-7500	-3000	-10500	0	0	0	-3000	jan-19	0	-1200	
Reinvpumpstationer 2018	0	-2500	-2500	0	0	0	-2500	jan-19	0	-267	
Reinvsbyte pumpar 2018	0	-700	-700	0	0	0	-700	jan-19	0	-31	
Reinvsledningsnät 2018	0	-15000	-15000	0	0	0	-15000	jan-19	0	-900	
Ältamini återvinningscentral	-6500	-6000	-12500	0	-6000	0	0	dec-16	-2000	-1100	
Summa	-43000	-301500	-344500	-500	-76000	-58700	-159100	-550	-7200	-3215	-20806

Socialnämnden

Ramärendet

Ramärendet innehöll en kompensation med 37,6 miljoner kronor för volymökningar och med 3,47 miljoner kronor för prisökningar. Den största posten, 29,3 miljoner kronor, avser kompensation för volymutvecklingen för personer med funktionsnedsättning (exkl. socialpsykiatrin). I beloppet ingår kompensation för övertagande av hälso- och sjukvårdsansvaret från landstinget för personer med bostad och daglig verksamhet enligt LSS. Volymerna fortsätter att öka avseende bostad med särskild service och daglig verksamhet beroende på att antalet personer i målgruppen ökar men mest beroende på att den genomsnittliga omsorgsnivån (ersättningsnivån) ökar för målgruppen.

Nämndyttrande

Socialnämnden föreslår att nämnden tillförs resurser, cirka 13,6 miljoner kronor, för att även fortsättningsvis kunna bedriva en socialtjänst av hög kvalitet för Nackas invånare. I korthet handlar det om att kunna ha:

- Resurser för att kunna erbjuda insatser i samma omfattning som ramärendet utgår ifrån inom individ och familjeomsorgen och till personer med funktionsnedsättning
- En hög tillgänglighet med möjlighet för brukare att ha insyn i sina ärenden 24/7 som lätt kan nå och få tid hos sin handläggare
- Utöver det justeras ramen för kapitaltjänst i förhållande till ramärendet och fördelas budgetramen för gemensamma kostnader mellan socialnämnden och äldre- och funktionsnedsättningsnämnden. För att reglera genomförd organisationsförändring överförs 16 miljoner kronor till äldre- och funktionsnedsättningsnämnden, d.v.s. netto 2,4 miljoner kronor.

Socialdemokraterna föreslår

Socialdemokraterna vill att resurserna i högre utsträckning ska riktas till förebyggande insatser. För att lyckas är det angeläget att identifiera riskfaktorer och använda faktorer som skapar framgång. Samhällsekonomisk forskning visar att tidiga och riktade insatser till barn och unga betalar sig flera gånger om. Fler ungdomar blir delaktiga i samhället, får lättare jobb, bildar familj, blir självförsörjande och därmed bidrar de till Nackas gemensamma välfärd.

Antalet barn- och ungdomar (0-18 år) som behöver insatser från Socialtjänsten ökar. Problemen handlar oftast om våld mot barn, familjevåld och missbruk hos de vuxna i barnets närhet. En oroväckande utveckling är också att cannabismissbruket ökar i åldern 18- 20 år samt att det är många utan missbruk som har svårt att få ihop sin vardag. De är i stort behov av boendestöd och kontaktperson.

Utrymme för förebyggande insatser skapas genom en social investeringsfond. Den sociala investeringsfonden ska underlätta och stimulera gränsöverskridande insatser mellan olika verksamheter som t. ex socialtjänst och skola för att förebygga framtida social och ekonomisk utsatthet. Det tar flera år att bygga upp en sådan fond. Nämnden tillförs 5 miljoner kronor under detta budgetår till detta ändamål.

Den hemlöshetskartläggning som Nacka kommun gjort visar att 194 föräldrar lever med sina barn på heltid eller deltid, som befinner i någon form av hemlöshet. Det är särskilt allvarligt när barn tvingas leva i hemlöshet. Hemlösheten får negativa konsekvenser för den enskilde och inte minst för kommunens ekonomi. Nämnden får i uppdrag att utarbeta en strategi för att lösa hemlöshetsproblemet. Strategin ska ha ett särskilt barnrättsfokus och innehålla ekonomiska konsekvensbeskrivningar.

Ett av de största problemen inom det sociala området är bristen på hyresbostäder till rimlig hyra. Socialdemokraterna vill investera bort bostadskrisen. Bostadskrisen skapar inlåsningseffekter och

leder till ökat mänskligt lidande och högre kommunala kostnader. Detta gäller både för gruppen missbrukare och för dem som har laglig rätt till insatser enligt LSS. Det är viktigt att planering av sociala boenden sker redan från början när nya bostadsområden växer fram. Nämndens ram ökar med 1,76 miljoner kronor för bostäder. Nämnden får i uppdrag att utarbeta årsvisa genomförandeplaner med mål och uppföljning.

Antalet personer som behöver insatser ökar och de behöver ofta flera insatser samtidigt. Detta har ökat ärendemängden och handläggare har ofta svårt att hinna med uppföljning av insatserna. Risken för brister i handläggningen ökar. Införandet av Pulsen Combine har ytterligare bidragit till längre handläggningstider. För att öka rättssäkerheten tillförs nämnden 1 miljoner kronor.

Våld i nära relationer är ett omfattande samhällsproblem, som orsakar stort enskilt lidande och bidrar till onödiga kostnader för samhället. Nacka har kritiserats av Socialstyrelsen för att kommunen saknar såväl kartläggning som systematisk uppföljning av insatser för våldsutsatta kvinnor och barn. Socialdemokraterna vill att tillgången till skyddade boenden ska öka och barnrättsperspektivet särskilt ska beaktas. Förebyggande insatserna mot förövarna stärks. Nämnden tillförs 250 tusen kronor för ökade insatser mot våld i nära relationer.

Det är angeläget att trygga personalförsörjningen inom socialtjänsten för att klara rättssäkerheten och kunna ge fortsatta insatser med bibehållen kvalitet. Nämndens tillförs 1 miljoner kronor för förstärkt handläggning. Nämnden får i uppdrag att ta fram en långsiktig personalförsörjningsstrategi med åtgärder som fler traineeplatser, mentorprogram och kompetenssatsningar.

Handikappforum är inrymt i längan till f.d. Elverkshuset. Det innehåller kontorsrum, sammanträdesrum och en stor samlingsal för elva handikappföreningar samt SPF seniorerna Nacka. Också Väntjänsten använder lokalen i sin kontaktverksamhet med äldre. Det är beslutat att det ska byggas bostäder på tomten vilket innebär att Handikappforum behöver hitta en annan lokal. Det är viktigt att kommunen tar sitt ansvar att Handikappforum får tillgång till en ny lokal, anpassad efter de särskilda behov som medlemmarna i handikappföreningarna har.

Vårdnadsbidraget tas över från utbildningsnämnden och avskaffas.

Införande av IT-stödsystemet Pulsen Combine har visat sig kosta långt över ursprunglig budget, tagit längre tid än planerat och inneburit längre handläggningstider. Avtalet med leverantören kan behöva ses över och omförhandlas. Till färdigställande av projektet beviljas 2,5 miljoner kronor. Införandet av systemet för barn och unga startar först när och om detta system visar sig bli funktionsdugligt.

Socialnämnden	Nämndens yttrande	Majoritetens förslag	(S) förslag	(S) skillnad mot majoriteten
Rambudget		-685 889	-689 399	
<i>Utmärkande budgetposter:</i>				
Social investeringsfond			-5 000	-5 000
Insatser våld i nära relationer			-250	-250
IT förvaltning (Combine)	-5 125	-4 000	-2 500	1 500
IT Projekt Tillgänglig IFO o funktionsnedsättning (Combine)	-1 800	-1 800	0	1 800
Bostäder sociala ändamål	-1 760	-1 200	-1 760	-560
Lönekompensation	-2 300	0	-1 000	-1 000
Priskompensation upphandlade avtal enligt avtal	-2 466	-1 233	-1 233	0
Checkhöjning LSS 0,5%		-1 200	-1 200	0
Summa SOCN				-3 510

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringar för 2016-2018.

Utbildningsnämnden

Ramärendet

Ramärendet har beräknats utifrån de antaganden som gjordes i befolkningsprognosen från april. I ramärendet antogs att programpengar för gymnasieskolan inom ramen för samverkansavtalet skulle räknas upp med i genomsnitt två procent, vilket också överensstämmer med den rekommendation som Kommunförbundet i Stockholms län föreslagit kommunerna att anta. Per program blir det en uppräknings mellan 1,8 och 2,2 procent på de nationella programmen och Introduktionsprogram – programinriktat individuellt val, IMPRO.

Nämndyttrande

Nämnden föreslår i sitt yttrande förändringar med 6,2 miljoner kronor jämfört med ramärendet. Av dessa avser 6,8 miljoner kronor förändringar i befolkningsprognos och efterfrågan. Förändringar har gjorts utifrån förändrad genomsnittskostnad för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem. Efterfrågeprocenten för grundskolan har justerats uppåt och antal elever som tillhör särskolans personkrets har justerats utifrån nu kända antaganden. Likvärdighetsgarantin har justerats för ökat elevantal. I den senaste upphandlingen av öppen förskola lämnade ingen anbudsgivare anbud på att driva verksamhet i Sicklaområdet. Detta innebär att utbildningsnämnden kan minska budgetramen för öppen förskola med 1,4 miljoner kronor. Utbildningsexperten har ett mycket viktigt uppdrag för att Nacka ska fortsätta att vara en attraktiv skolkommun och kunna erbjuda invånarna i Nacka utbildning med hög kvalitet. För att fullt ut kunna påverka utvecklingen i önskad riktning vill nämnden utöka med ytterligare en experttjänst, en ökning med 0,8 miljoner kronor.

Socialdemokraterna föreslår

Studier visar att barn som har gått i en förskola med hög kvalitet lyckas bättre i skolan. Detta gäller särskilt de barn som har föräldrar med en kort utbildning eller barn med tuffa uppväxtvillkor. Förskolan är också en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta. Alla barn har rätt till en bra start på sitt lärande. För att försäkra sig om alla barns rätt till en bra förskola får nämnden i uppdrag att utarbeta en incitamentsmodell i samverkan med förskolornas huvudmän om att nyckeltal för personaltäthet och barngrupper ska vara uppfyllda för att förskolorna ska få full ersättning.

Förskolan är viktig för alla barn, speciellt den pedagogiska tiden under dagen. Vi socialdemokrater vill ge alla barn lika förutsättningar till minst 30 timmar förskola i veckan. Det innebär att förskoletimmarna för barn till föräldrar som är arbetslösa eller föräldralediga ska öka från 25 timmar i veckan till 30 timmar i veckan. Därför får nämnden i uppdrag att återkomma med förslag på förändring av förskolecheck anpassad till höjning av förskoletimmarna till 30 timmar för alla barn. Nämnden tillförs 2,5 miljoner kronor för att från hösttermin 2016 genomföra denna reform.

Nämnden får i uppdrag att starta arbetet med att införa giftfria förskolor. Till detta tillförs 2 miljoner kronor. Vi socialdemokrater som har haft denna reform i vår budgetmotion även tidigare år är glada att i år se detta även i den moderatledda alliansens budgetmotion.

Nackas förskolor och skolor ska vara hälsosamma för våra barn, ungdomar och personal. Astma- och Allergiförbundet har tagit fram ett verktyg som kan hjälpa skolor och förskolor att enkelt kunna genomföra allergironder, för att på så sätt förbättra arbetsmiljön och minska sjukfrånvaron. Det ger friskare barn men också mer kunskaper om allergi. Allergironden finns att ladda ner elektroniskt utan kostnad så att det inte ska finnas några praktiska eller ekonomiska hinder att använda den. Därför vill vi att utbildningsnämnden på lämpligt sätt ser till att allergironder blir en självklar del av verksamheten i de skolor som finansieras med skolpeng.

För att motverka utanförskap och ge alla barn samma förutsättningar till pedagogisk stimulans och lägga grunden för det livslånga lärandet vill vi att barn i förskoleklass vars förälder är föräldraledig ska få utökad vistelsetid på fritidshemmet. För detta tillförs nämnden 1 miljoner kronor.

Nämnden får i uppdrag att tillsammans med Kommunstyrelsen konsekvensutreda den pedagogiska och finansiella effekten av att checken för för-, grund- och gymnasieskolor omformas till en pedagogisk check som inte innefattar lokalkostnader.

Nämnden tillförs 26,125 mnkr för höjning av checken för för- och grundskola.

Bra fritidshem bidrar till högre kunskapsresultat och jämlika livschanser för alla barn. Utvecklingen att barngrupperna växer och personaltätheten sjunker är alarmerande. Det avgörande för att vända utvecklingen är att lärarna får tid att ge varje elev en stabil grund att stå på i sitt fortsatta lärande och att tidiga insatser har störst effekt. Fritidshemmets kvalitet ska säkerställas genom ökad personaltäthet liksom genom att erbjuda fritidspersonal fortbildning och stöd genom nätverk. Nämnden får i uppdrag att upprätta en incitamentsplan så att fritidshemmen uppmuntras till högre pedagogtäthet.

Inom ramen för statliga medel till gratis läxhjälp ska kommunen söka medel för dessa.

Inom ramen för ett utbildningskontrakt ska det vara möjligt för unga att studera på heltid men det ska också vara möjligt att kombinera deltidsstudier med arbete eller praktik utifrån de individuella förutsättningarna. En förutsättning för att utbildningskontrakt ska komma till stånd är en utvecklad statlig och kommunal samverkan.

Likvärdighetsgarantin formades nyligen om. Dessvärre innebar förändringen att skolorna med störst behov blev förlorarna i fighten om medlen inom denna garanti. Nämnden får i uppdrag att följa upp och föreslå ändring av modellen för att få en bättre likvärdighetseffekt. Nämnden tillförs begärda medel på 1,14 miljoner kronor för utökad likvärdighetsgaranti.

Att gå ut grundskolan och gymnasiet med godkända betyg är en av de viktigaste framgångsfaktorerna för att det senare i livet ska gå bra. För de ungdomar som behöver komma ikapp eller läsa upp betygen startar socialdemokraterna sommarskolor. Detta har regeringen avsatt pengar för som kommunen kan söka hos skolverket.

Vi vill att Nackaeleverna både ska förstå och värdera det de läser, känna glädjen i att själv skapa text eller beröras av skönlitteratur. Därför satsar vi totalt 300 tusen kronor för att främja barns och ungas läslust, en satsning som också görs i kulturnämnden.

Vårdnadsbidraget är ingen utbildningsreform. Den flyttas till socialnämnden, där den avskaffas.

Utbildningsnämnden	Nämndens yttrande	Majoritetens förslag	(S) förslag	(S) skillnad mot majoriteten
Rambudget		-2 584 851	-2 587 334	
<i>Utmärkande budgetposter:</i>				
30h i förskolan för barn med föräldralediga el arbetslösa föräldrar			-2 500	-2 500
Utökad vistelsetid på fritidshem för barn i förskoleklass			-1 000	-1 000
Likvärdighetsgarantin	-1 140	0	-1 140	-1 140
Utökningstjänst utbildningsenheten, utbildningsexpert	-800	-400	0	400
Vårdnadsbidrag	-542	-542	1 365	1 907
Stimulera läslust		-150	-300	-150
Giftpria skolor		-2 000	-2 000	0
Höjd check grundskolan 1,5%		-15 630	-15 630	0
Förskola, check	-10 495	-10 495	-10 495	0
Summa UN				-2 483

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringar för 2016-2018.

Äldrenämnden

Ramärendet

Sammantaget innebär ramärendet en utökning med 32,2 miljoner kronor. Volymerna ökar med 28,8 miljoner kronor mellan 2015 och 2016 för äldrenämndens ansvarsområde och med 1,3 miljoner kronor för handläggningstjänster inom myndighet och huvudman samt 2,1 miljoner kronor för kapitaltjänst inom nämnd och nämndstöd.

Nämndyttrande

Äldrenämnden föreslår att nämnden tillförs resurser med sammanlagt 25,9 miljoner kronor. Av dessa avser 10,48 miljoner kronor medel för att fortsättningsvis kunna bedriva en äldreomsorg av hög kvalitet för Nackas invånare. I korthet handlar det om att kunna möjliggöra en hög tillgänglighet och god insyn för de äldre och deras anhöriga genom att få möjlighet till enkel ansökan digitalt med förenklad handläggning, insyn i sina ärenden 24/7 och att det är lätt att nå och få tid hos sin handläggare. Förenklad samverkan mellan handläggare och anordnare och goda möjligheter att utöva tillsyn och kontroll. Resurser för att kunna erbjuda insatser i samma omfattning som idag till de äldre. Dessa består av följande delposter:

- IT-förvaltning av tjänsten Combine, om 4,57 miljoner kronor
- Projektmedel för delprojekt 1, Tillgänglig äldreomsorg, om 1,8 miljoner kronor
- Förstärkning av handläggning, om 260 tusen kronor
- Kompensation för kostnadsökningar inom avtalsreglerad verksamhet, om 2,97 miljoner kronor
- Nämndarvoden och nämndsekreterare, 875 tusen kronor

Utöver dessa överförs 16 miljoner kronor överfört från socialnämnden för att reglera genomförd organisationsförändring samt minskade kapitaltjänstkostnader med 590 tusen kronor.

Socialdemokraterna föreslår

En värdig och omsorgsfull vardag när vi blir äldre, är ett gott samhälles mått på en bra välfärd. Socialdemokraterna i Nacka vill därför utforma en god äldreomsorg i samverkan med medborgare, föreningar – inte minst pensionärernas egna – och lokalsamhället.

Nacka växer och därmed också behovet av omsorg för alla våra äldre. Det innefattar olika typer av vård- och omsorgsboenden, antal och placeringen av dessa, samt när i tiden dessa behöver vara klara. Viktigt är att tillgodose behovet av äldreboenden samt att dessa har en adekvat central placering för att underlätta kommunikationer, umgänge och erbjuda livskvalitet. Nämnden får i uppdrag att utforma en äldreomsorgsplan.

Lika viktigt som husen är tillgången till tillräckligt mycket och rätt utbildad personal. Ett stort problem i Nacka generellt är den långa nattfastan, där det tar allt för lång tid mellan sista och första måltiden för den äldre. Nämndens check ökar motsvarande 0,5 procent i generell lönekomensation.

Nämnden tillförs 260 tusen kronor som lönekomensation för förstärkning av tjänster för rättssäker handläggning.

För att få bra hemtjänst behövs kontinuitet och att personalen har goda anställningsvillkor och adekvat utbildning. Livskvalitet för många brukare är att kunna möta samma person som de släpper in i sina hem från gång till annan. Det är därför viktigt att hålla nere personalomsättningen, och det är heller inte rimligt att hemtjänstpersonalen har anställningsformer som inte tryggar deras pensioner i framtiden eller att visstidsanställningar staplas på varandra. Därför ska kollektivavtalsliknande villkor för hemtjänstpersonal vara ett krav för att kunna verka som hemtjänstutförare. Hemtjänstchecken höjs med 1 procent.

Det förebyggande arbetet är viktigt för den enskildes hälsa genom hela livet och positivt för hela samhället. Komponenter som ett socialt liv, god mat och fysisk träning är några av de saker som gör att livet blir friskare. Förebyggande kan också handla om att bejaka 90+jympan men också att ytterligare sprida den ypperliga verksamhet som Seniorcenter Ektorps startat - balansjympa på fler ställen.

Ett rikt föreningsliv är värdefullt. Därför vill vi i möjligaste mån se till att kommunen tillhandahåller sina lokaler kostnadsfritt eller till lågt pris till pensionärsorganisationerna för deras verksamheter. Det direkta stödet till pensionärsorganisationerna är viktigt. Nämnden tillförs 200 tusen kronor för ökat stöd till pensionärsorganisationer.

Vi socialdemokrater har i flera år velat etablera trygghetsboenden som boendeform i Nacka. Det är glädjande att se att den moderatledda alliansen äntligen börjar ta försiktiga steg i den riktningen.

Vi vill anslå medel för anordnare att söka för olika projekt eller särskilda insatser som ligger utanför checken. Nämnden tillförs 200 tusen kronor för detta.

Införande av IT-stödsystemet Pulsen Combine har visat sig kosta långt över ursprunglig budget, tagit längre tid än planerat och inneburit längre handläggningstider. Avtalet med leverantören kan behöva ses över och omförhandlas. Till färdigställande av projektet beviljas 2,5 miljoner kronor. Införandet av systemet "Mina sidor" för äldre startar först när och om detta system visar sig bli funktionsduglig.

Äldrenämnden	Nämndens yttrande	Majoritetens förslag	(S) förslag	(S) skillnad mot majoriteten
Rambudget		-717 707	-716 667	
<i>Utmärkande budgetposter:</i>				
Stöd till pensionärsorganisationer			-200	-200
"Projekt pengar för anordare", Projekt på försök			-200	-200
Höjd check hemtjänst 1% (majoriteten: 0,5%)		-1 100	-2 200	-1 100
Höjd check äldreboende 1%		-2 662	-2 662	0
Lönekompensation - Förstärkning för rättsäker hantering	-260	0	-260	-260
Priskompensation för avtal	-2 970	-1 485	-1 485	0
Nämnd och nämndadministration	-875	-875	-875	0
IT förvaltning (Combine)	-4 570	-3 500	-2 500	1 000
IT Projekt (Combine)	-1 800	-1 800	0	1 800
Summa ÄLN				1 040

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringar för 2016-2018.

Överförmyndarnämnden

Ramärendet

Överförmyndarnämnden har fått sin budgetram utökad med 87 tusen kronor kopplat till ökat antal gode män och förvaltare och därmed flera ärenden att hantera.

Nämndyttrande

Nämndens budget består av tre huvuddelar: kostnader för drift av verksamheten, arvoden till gode män och förvaltare samt kostnader för nämndens sammanträden och fortbildning. Vad gäller verksamheten är fokus som tidigare beskrivits att effektivisera verksamhet för att kunna möta en ökande volym av gode män och förvaltare samt ärenden. Införandet av verksamhetssystemet med e-tjänster är helt avgörande för att klara detta. Nämnden har inte begärt ytterligare medel.

Socialdemokraterna föreslår

Överförmyndarnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter inom överförmyndarverksamheten. Nämnden ska tillvarata och bevaka huvudmännens intressen genom att utöva tillsyn över gode männen och förvaltarens sätt att genomföra sitt uppdrag.

Rekryteringen av gode män och förvaltare är kopplat både till den växande kommunen och ökningen av ensamkommande barn och ungdomar. Fortsatt effektivisering och utveckling är väsentliga områden för nämnden. Införandet av verksamhetsstöd med e-tjänster är helt avgörande för att klara de ökade antalen ärenden.

Nämnden föreslår inga förändringar av de strategiska målen, och föreslagen utökning av budgetramen med 87 tusen kronor är kopplad till ökningen av antalet gode män och ärenden.

Det är viktigt att de som har uppdrag som gode män eller förvaltare sköter sitt uppdrag på ett kvalitativt bra sätt. Därför uppdrar vi åt överförmyndarnämnden att utforma riktlinjer för säkerställande av kvaliteten för gode mäns och förvaltares arbete.

Ingen förändring i jämförelse med ramärendet.

Överförmyndarnämnden	Nämndens yttrande	Majoritetens förslag	(S) förslag	(S) skillnad mot majoriteten
Rambudget		-7 494	-7 494	
<i>Utmärkande budgetposter:</i>				
Arvoden och omkostnader gode män		-87	-87	0
Summa Överförmyndarnämnden				0

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2016-2018.